مەككىدە نازىل بولغان — سۈرە قەدر — 5 ئايەت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾
تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ﴿٥﴾

ناھايىتى شەيقەتلىك ۋە مېھرىبان اللہ نىڭ ئىسمى بىلەن باشلايمەن.

بىز قۇرئاننى ھەقىقەتەن شەبى قەدرىدە نازىل قىلدۇق﴿1﴾. شەبى قەدرنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلەمسەن؟﴿2﴾. شەبى قەدرى (شەرەپ ۋە پەزىلەتتە) مىڭ ئايدىن ئارتۇقتۇر﴿3﴾. پەرىشتىلەر ۋە جىبرىئىل شۇ كېچىدە پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرى بىلەن (زېمىنغا اللہ تەقدىر قىلغان) بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ﴿4﴾. شۇ كېچە تاڭ يورۇغانغا قەدەر پۈتۈنلەي تىنچ ـ ئامانلىقتىن ئىبارەتتۇر﴿5﴾

قەدىر كېچىسىنىڭ پەزىلىتى توغرىسىدا

اللہ تائالا بۇ ئايەتلەردە ئۆزىنىڭ قۇرئاننى قەدىر كېچىسى چۈشۈرگەنلىكىدىن خەۋەر بېرىدۇ. بۇ كېچە اللہ تائالانىڭ: ﴿بىز قۇرئاننى ھەقىقەتەن مۇبارەك كېچىدە (يەنى شەبى قەدرى كېچىسىدە) نازىل قىلدۇق﴾[1] دېگەن ئايىتىدە تىلغا ئېلىنغان مۇبارەك كېچىدۇر. بۇ كېچە رامىزان ئېيىدا كېلىدۇ. اللہ تائالا بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ: ﴿رامىزان ئېيىدا[2] قۇرئان نازىل بولۇشقا باشلىدى﴾[3].

ئىبنى ئابباس ۋە باشقىلار مۇنداق دەيدۇ: اللہ تائالا قۇرئاننى لەۋھۇلمەھپۇزدىن بىرىنچى قەۋەت ئاسماندىكى بەيتۇل ئىززەتكە (يەنى ئىززەتلىك ئۆيگە) بىرلا قېتىمدا چۈشۈرگەن بولۇپ، ئاندىن ئۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا 23 يىل جەريانىدا قۇرئاننىڭ چۈشۈش سەۋەبى ۋە ۋەقەلىكلەرگە قارىتا بۆلۈپ ـ بۆلۈپ چۈشۈرۈلگەن. اللہ تائالا شۇ كېچىدە قۇرئاننى چۈشۈرۈش بىلەن ئالاھىدە پەزىلەتكە ئىگە قىلغان قەدىر كېچىسىنى ئۇلۇغلاپ مۇنداق دەيدۇ: **﴿شەبى قەدرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلەمسەن؟ شەبى قەدرى (شەرەپ ۋە پەزىلەتتە) مىڭ ئايدىن ئارتۇقتۇر﴾.**

ئىمام ئەھمەد ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: رامىزان كەلگەندە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «سىلەرگە مۇبارەك ئاي بولغان رامىزان ئېيى كەلدى. بۇ ئايدا روزا تۇتۇشۇڭلارنى اللہ پەرز قىلدى. بۇ ئايدا جەننەتنىڭ دەرۋازىلىرى ئېچىلىدۇ. دوزاخنىڭ دەرۋازىلىرى

---

[1] سۈرە دۇخان 3 ـ ئايەتنىڭ بىر قىسمى.
[2] يەنى قۇرئاننىڭ چۈشۈشى ئاي ھېسابىدا رامىزان ئېيىدا، كېچە ھېسابىدا قەدىر كېچىسىدە چۈشكەن بولغاچقا، قەدىر كېچىسىنىڭ رامىزان ئېيىدا ئىكەنلىكىنى بىلىۋالايمىز.
[3] سۈرە بەقەر 185 ـ ئايەتنىڭ بىر قىسمى.

www.munber.org

ئېتىلىدۇ. شەيتانلار باغلىنىدۇ. بۇ ئاي ئىچىدە پەزىلەتتە مىڭ ئايدىن ئارتۇق بىر كېچە بار. كىمكى ئۇ كېچىنىڭ پەزىلىتىگە ئېرىشەلمىسە، ھەقىقەتەن مەھرۇم قالغان بولىدۇ» دەيتتى. بۇ ھەدىسنى ئىمام نەسەئىمۇ رىۋايەت قىلغان.

قەدىر كېچىسىدە قىلىنغان ئىبادەت مىڭ ئاينىڭ ئىبادىتىگە باراۋەردۇر. بۇ ھەقتە ئىمام بۇخارى ۋە مۇسلىم ئەبۇ ھۇرەيرەدىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «كىمكى قەدىر كېچىسى ئىمان بىلەن الله تائالانىڭ رازىلىقى ئۈچۈن ناماز ئوقۇپ ئۆتسە، ئۇنىڭ بۇرۇنقى گۇناھلىرى كەچۈرۈلۈپ كەتكەن بولىدۇ».

قەدىر كېچىسىدە پەرىشتىلەرنىڭ چۈشىدىغانلىقى ۋە بارلىق ياخشىلىقلارنىڭ بېكىتىلىدىغانلىقى توغرىسىدا

﴿پەرىشتىلەر ۋە جىبرىئىل شۇ كېچىدە پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرى بىلەن (زېمىنغا الله تەقدىر قىلغان) بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ﴾ يەنى بۇ كېچىنىڭ بەرىكىتى كۆپ بولغاچقا پەرىشتىلەرمۇ بۇ كېچىدە كۆپ چۈشىدۇ. پەرىشتىلەر خۇددى قۇرئان ئوقۇلغاندا چۈشكەندەكلا رەھمەت ۋە بەرىكەت بىلەن بىللە چۈشىدۇ. ئۇلار زىكىر قىلىنىۋاتقان سورۇنلارنى ئوراپ تۇرىدۇ. ئىلىم تەلەپ قىلغۇچىنى ئۇلۇغلاپ قاناتلىرىنى يېيىپ بېرىدۇ. ئايەتنىڭ ئەرەبچە لەۋزىدە تىلغا ئېلىنغان "روھ" دېگەن سۆزدىن جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام كۆزدە تۇتۇلىدۇ. بۇنداق بولغاندا پەرىشتىلەرنىڭ ئومۇمىي ئاتالغۇسىغا بەزى خاس پەرىشتىلەرنى قېتىپ بايان قىلغانلىق بولىدۇ.

مۇجاھىد: الله تائالانىڭ ﴿پەرىشتىلەر ۋە جىبرىئىل شۇ كېچىدە پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرى بىلەن (زېمىنغا الله تەقدىر قىلغان) بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ﴾ دېگەن ئايىتىدىكى ئۇنىڭ: ﴿بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ﴾ دېگەن ئايەتتىن: بۇ كېچە ھەممە تەرەپتىن تىنچتۇر دېگەنلىك كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دېدى. سەئىد ئىبنى مەنسۇر مۇجاھىدنىڭ يەنە بۇ ئايەتنىڭ مەنىسى ھەققىدە: ئۇ كېچە شۇنداق بىر خاتىرجەم بىر كېچىدۇركى، شەيتان ئۇنىڭدا ھېچقانداق بىر ئازار بېرىشكە ياكى بىرەر يامانلىق يەتكۈزۈشكە يېتەلمايدۇ، دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدى.

قەتادە ۋە باشقىلار: بۇ كېچىدە بارلىق مەسىلىلەر بىر تەرەپ قىلىنىدۇ، ئەجەللەر ۋە رىزقلارنىڭ مىقدارى بەلگىلىنىدۇ، دېدى. بۇ ھەقتە الله تائالا مۇنداق دېگەن: ﴿ئۇ كېچىدە ھەر بىر ھېكمەتلىك (يەنى ھېكمەتنىڭ تەقەززاسى بويىچە قىلىنغان) ئىش (يەنى بەندىلەرنىڭ رىزقى، ئەجىلى ۋە باشقا ئەھۋالى) ئايرىلىدۇ﴾[1].

﴿شۇ كېچە تاڭ يورۇغانغا قەدەر پۈتۈنلەي تىنچ ـ ئامانلىقتىن ئىبارەتتۇر﴾ سەئىد ئىبنى ئەبۇ ئىسھاقتىن شۇئەيبىنىڭ: بۇ ئايەتتىن قەدىر كېچىسىدە پەرىشتىلەرنىڭ مەسجىددىكىلەرگە ھەتتا تاڭ يورۇغىچە سالام قىلىدىغانلىقى كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدى. قەتادە ۋە ئىبنى زەيد الله تائالانىڭ: ﴿پۈتۈنلەي تىنچ ـ ئامانلىقتىن ئىبارەتتۇر﴾ دېگەن ئايىتىنىڭ مەنىسى: بۇ كېچىنىڭ ھەممىسى خەيرلىك بولۇپ، ئۇنىڭدا تاكى تاڭ يورۇغىچىلىك ھېچقانداق بىر يامانلىق بولمايدۇ دېگەنلىكتۇر، دېدى.

[1] سۈرە دۇخان 4 ـ ئايەت.

www.munber.org

قەدر كېچىسىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش ۋە ئۇنىڭ ئالامەتلىرى توغرىسىدا

ئىمام ئەھمەد ئۇبادە ئىبنى سامىتتىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «قەدىر كېچىسى رامىزاننىڭ ئاخىرقى ئون كۈنى ئىچىدە بولىدۇ. كىمكى ئۇ ئون كۈننىڭ كېچىسىدە الله نىڭ رازىلىقى ئۈچۈن ناماز ئوقۇسا، الله چوقۇم ئۇنىڭ بۇرۇنقى ۋە كېيىنكى گۇناھلىرىنى كەچۈرۈۋېتىدۇ. قەدىر كېچىسى شۇ ئون كۈننىڭ 21، 23، 25، 27 ياكى 29 دەك تاق كېچىلىرىنىڭ بىرىدۇر».

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام يەنە بىر ھەدىستە مۇنداق دېدى: «قەدىر كېچىسىنىڭ ئالامىتى شۇكى، بۇ كېچە خۇددى ئۇنىڭدا نۇر چېچىپ تۇرغان ئاي باردەكلا سۈپ - سۈزۈك ئايدىڭ بولىدۇ. تىنچ بولۇپ، بەك سوغۇق ياكى بەك ئىسسىقمۇ بولۇپ كەتمەيدۇ. ئۇ كېچىدىن تاكى تاڭ ئاتقىچە ھەتتا سوقۇلغان يۇلتۇزلارمۇ چۈشۈپ كەتمەيدۇ. ئۇنىڭ يەنە بىر ئالامىتى شۇكى، بۇ كۈندە قۇياش چاقناپ، كۆزنى قاماشتۇرماي خۇددى تولۇن ئاي چىققاندەكلا نۇرسىز چىقىدۇ. ئۇ كۈندە شەيتان ھەرگىز قۇياش بىلەن بىرگە چىقالمايدۇ»

ئىمام ئەبۇداۋۇد كىتابىدىكى بىر بابنى ”قەدىر كېچىسىنىڭ پۈتۈن رامىزان ئىچىدە بولىدىغانلىقىنىڭ بايانى“ دەپ ئاتىغان. ئاندىن ئابدۇللا ئىبنى ئۆمەرنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلغان: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن بىرسى قەدىر كېچىسى توغرىسىدا سورىغاندا، مەن ئۇنىڭ: «ئۇ پۈتۈن رامىزان ئىچىدە» دەپ جاۋاب بەرگەنلىكىنى ئاڭلىغان ئىدىم. بىراق ئىمام ئەبۇ داۋۇد شۇئبە ۋە سۇفياندىن ئەبۇ ئىسھاقنىڭ: بۇ جاۋابنى بەرگۈچى بىر ساھابىدۇر، دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلغان.

ئەبۇ سەئىد خۇدرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن مۇنداق بىر ھەدىس رىۋايەت قىلىنىدۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام رامىزاننىڭ ئاۋۋالقى ئون كۈنىدە ئېتىكاپتا ئولتۇرغان ئىدى. بىزمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئېتىكاپتا ئولتۇردۇق. شۇ چاغدا جىبرىئىل كېلىپ: ”سەن كۈتىۋاتقان كېچە تېخى ئالدىڭدا“ دېدى. شۇنىڭ بىلەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام رامىزاننىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئون كۈندە ئېتىكاپتا ئولتۇردى. بىزمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئېتىكاپتا ئولتۇردۇق. جىبرىئىل يەنە كېلىپ: ”سەن كۆزلىگەن كېچە تېخى ئالدىڭدا“ دېدى. ئاندىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام رامىزاننىڭ 20 - كۈنى ئەتىگەندە خۇتبە سۆزلەپ مۇنداق دېدى: «مەن بىلەن ئېتىكاپتا ئولتۇرغانلار ئېتىكاپتا قايتا ئولتۇرسۇن، مەن قەدرى كېچىسىنىڭ (قايسى كېچە ئىكەنلىكىنى) كۆرگەن ئىدىم. (لېكىن ئۇنى) ئۇنتۇلدۇرۇلدۇم. ئۇ چوقۇم ئاخىرقى ئون كۈن ئىچىدىكى تاق كېچىلەردە بولىدۇ. مەن چۈشۈمدە ئۆزەمنى خۇددى لاي سۇغا سەجدە قىلغاندەك كۆردۈم»[1] دېدى. مەسجىدنىڭ ئۆگزىسى خورما شاخلىرى بىلەن يېپىلغان بولۇپ بۇ چاغدا ئاسماندا ھېچ بىر بۇلۇت كۆرۈنمەيتتى. تۇيۇقسىز بۇلۇت پەيدا بولۇپ يامغۇر يېغىپ كەتتى. شۇ چاغدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىزگە ئىمام بولۇپ ناماز ئوقۇپ بېرىۋاتاتتى. مەن ھەتتا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ پېشانىسىدە ئۇنىڭ چۈشىدە كۆرگىنىدەك لاي سۇنىڭ ئەسىرىنى كۆردۈم. يەنە بىر رىۋايەتتە كېلىشىچە: بۇ ئىشنىڭ 21 - كۈنى ئەتىگەندە بولغانلىقى بايان قىلىنغان. بۇ ھەدىسنى ئىمام بۇخارى ۋە مۇسلىم رىۋايەت قىلغان. بەزىلەر: ئىمام مۇسلىمنىڭ ئابدۇللاھ ئىبنى ئۇنەيستىن قىلغان رىۋايىتىگە ئاساسەن، ئۇ كېچە رامىزاننىڭ 23 - كېچىسىدۇر، دەپ قاراشقان.

بەزىلەر: 25 - كېچىسىدۇر، دېگەن. بۇنداق دېگۈچىلەر تۆۋەندىكى ھەدىسكە ئاسانلانغاندۇر: ئىمام بۇخارى ئىبنى ئابباستىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «قەدىر كېچىسى رامىزاننىڭ ئاخىرقى ئون كۈنى ئىچىدە بولىدۇ. ئۇنى شۇ ئون كۈن ئىچىدىكى 21 - كېچىسى، 23 -

[1] يەنى قەدرى كېچىسىدە يامغۇر ياغىدۇ دېمەكچىدۇر.

www.munber.org

كېچىسى، 25 ـ كېچىسىدىن ئىزدەڭلار». لېكىن نۇرغۇنلىغان ئالىملار: بۇ ھەدىستىن تاق كېچىلەر كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دەپ قاراشتى. بۇ قاراش جانلىق ۋە مەشھۇر بولغان قاراشتۇر. رامىزاننىڭ 27 ـ كېچىسىنى ”قەدرى كېچىسى“ دەپ قاراشقانلارمۇ بار بولۇپ، بۇ قاراشنى ئوتتۇرىغا قويغۇچىلار ئىمام مۇسلىمنىڭ ئۇبەي ئىبنى كەئب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن قىلغان رىۋايىتىدە: «ئۇ 27 ـ كېچىدە» دېگەن سۆزىگە ئاساسلانغاندۇر.

ئىمام ئەھمەد زۇررىنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: مەن ئۇبەي ئىبنى كەئب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇغا: ئى مۇنزىرنىڭ ئاتىسى! قېرىندىشىڭ بولغان ئىبنى مەسئۇد: كىمكى يىلبويى كېچىدە ناماز ئوقۇپ چىقسا، قەدىر كېچىسىگە دۇچ كېلىدۇ، دەيدىغۇ؟ دېدىم. ئۇبەي ئىبنى كەئب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ: اللّٰه تائالا ئۇنىڭغا رەھمەت قىلسۇن! ئۇ قەدىر كېچىسىنىڭ رامىزان ئېيى ئىچىدە ئىكەنلىكىنى ھەمدە ئۇنىڭ 27 ـ كېچىسىدە ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىدۇ، دېدى. ئاندىن (ئۇنىڭ بىلىدىغانلىقىنى كۈچلەندۈرۈپ) قەسەم قىلدى. مەن ئۇنىڭدىن: سىلەر ئۇنى قانداق بىلىسىلەر؟ دەپ سورىدىم. ئۇبەي ئىبنى كەئب: بىز ئۇنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىزگە دەپ بەرگەن ئالامەتلەر بىلەن بىلىمىز. ئاشۇ كۈندە كۈن نۇرى چاقنىمىغان ھالدا چىقىدۇ، دەپ جاۋاپ بەردى. بۇ ھەدىسنى ئىمام مۇسلىم رىۋايەت قىلغان.

قەدرى كېچىسى رامىزاننىڭ 29 ـ كېچىسىدۇر، دېگەن قاراشمۇ باردۇر. ئىمام ئەھمەد مۇنداق بىر ھەدىس رىۋايەت قىلىدۇ: ئۇبادە ئىبنى سامىت پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن قەدىر كېچىسى ھەققىدە سوئال سورىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا: «(قەدىر كېچىسىنى) رامىزاننىڭ ئاخىرقى ئون كۈندىن ئىزدەڭلار. ئۇ چوقۇم تاق كېچىلەر بولغان 21 ـ، 23 ـ، 25 ـ، 27 ـ، 29 ـ، ياكى ئاخىرقى كېچىدىدۇر» دەپ جاۋاب بەرگەن.

ئىمام ئەھمەد ئەبۇھۇرەيرەدىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ قەدىر كېچىسى ھەققىدە مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «ئۇ 27 ـ ياكى 29 ـ كېچىسىدىدۇر. بۇ كېچىدە پەرىشتىلەر زېمىندا سايىنىڭ تېشىدىنمۇ كۆپ بولىدۇ».

ئىمام تىرمىزى ئەبۇ قىلابەنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: قەدىر كېچىسى ئاخىرقى ئون كۈن ئىچىدە يۆتكىلىپ تۇرىدۇ. ئەبۇ قىلابەنىڭ دېگەن بۇ سۆزى ئىمام مالىك، سەۋرى، ئەھمەد ئىبنى ھەنبەل، ئىسھاق ئىبنى راھەۋەي، ئەبۇسەۋرى، مۇزەنى، ئەبۇ بەكرى ئىبنى خۇزەيمە ۋە باشقىلارنىڭ قارىشىدۇر. قازىنىڭ رىۋايەت قىلىشىچە، بۇ ئىمام شافىئىنىڭمۇ قارىشىدۇر. اللّٰه توغرىسىنى بىلگۈچىدۇر.

قەدىر كېچىسى قىلىنىدىغان دۇئا توغرىسىدا

ھەممە ۋاقىتتا دۇئانى كۆپ قىلىش، بولۇپمۇ رامىزاندا تېخىمۇ كۆپ دۇئا قىلىش، رامىزاننىڭ ئاخىرقى ئون كۈنىدە، ئۇ ئون كۈننىڭ تاق كېچىلىرىدە تېخىمۇ كۆپ دۇئا قىلىش مۇستەھەبتۇر. بولۇپمۇ: ”ئى اللّٰه! سەن كۆپ مەغپىرەت قىلغۇچىدۇرسەن، مەغپىرەت قىلىشنى ياخشى كۆرىسەن، مېنى مەغپىرەت قىلغىن“[1] دېگەن دۇئانى قىلىش مۇستەھەبتۇر.

ئىمام ئەھمەد ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: مەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن: ئى اللّٰه نىڭ پەيغەمبىرى! مەن قەدرى كېچىسىگە ئۇچراپ قالسام، قانداق قىلىمەن؟ دەپ سورىدىم. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ئى اللّٰه! سەن كۆپ مەغپىرەت قىلغۇچىدۇرسەن، مەغپىرەت قىلىشنى

---

[1] ئاللاھۇممە ئىننەكە ئەفۇۋۇن تۇھىببۇل ئەفۋە فەئفۇئەننى.

www.munber.org

ياخشى كۆرىسەن، مېنى مەغپىرەت قىلغىن، دەڭ» دېدى. بۇ ھەدىسنى تىرمىزى، نەسەئى ۋە ئىبنى ماجە قاتارلىقلارمۇ رىۋايەت قىلغان.
الله تائالاغا شۈكۈرلەر بولسۇن. شۇنىڭ بىلەن سۈرە قەدرنىڭ تەپسىرى تۈگىدى.

www.munber.org